

Udskriftsdato: 22. december 2025

2016/1 BSF 112 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om lovliggørelse af peberspray til selvforsvar inden for rammerne af lovligt nødværge i eget hjem

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 31. marts 2017 af Peter Kofod Poulsen (DF), Tilde Bork (DF),
Kristian Thulesen Dahl (DF), Susanne Eilersen (DF), Søren Espersen (DF), Dennis Flydtkjær (DF),
Peter Skaarup (DF) og Hans Kristian Skibby (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om lovgivning af peberspray til selvforsvar inden for rammerne af lovligt nødværge i eget hjem

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2017 at tage de nødvendige initiativer, således at danske statsborgere over 18 år kan få tilladelse til at anskaffe, besidde og anvende en peberspray i selvforsvar inden for rammerne af straffelovens bestemmelser om lovligt nødværge i eget hjem. Anskaffelsen af en peberspray skal ske efter de samme kriterier, som gælder for udstedelse af våbentilladelse, med de nødvendige modifikationer.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en let revideret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 170, folketingsåret 2015-16, der blev behandlet i foråret 2016. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2015-16, sektion A, B 170 som fremsat, sektion B, betænkning over B 170, og sektion F, møde 104 kl. 14.25.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at det skal være lovligt at anskaffe, besidde og anvende en peberspray til selvforsvar inden for rammerne af lovligt nødværge i ens private hjem.

Pebersprayeren er en moderne teknologisk opfindelse, der på en enkel og effektiv måde kan afvæbne en gerningsperson og forhindre en forbrydelse.

En peberspray er en lille spray, der typisk indeholder et udtræk af cayennepeber eller chili blandet med vand eller olie. Den anvendes ved at sprøjte mod en persons ansigt, hvorved akut øjenkrampe og midlertidig blindhed opstår. Blindheden varer en halv times tid og er forsvundet efter et par timer. Sprayeren giver ikke varige skader eller men, og en almindelig deodorantspray skulle efter sigende være et farligere alternativ til en peberspray.

I dag er det ulovligt for private at købe, besidde og anvende peberspray. I Tyskland er peberspray derimod lovlig, og en del danske statsborgere køber derfor peberspray i Tyskland for derefter at medtage den ulovligt til Danmark. Bliver man taget i Danmark med en peberspray, er straffen normalt en bøde, men det kan ligeledes resultere i, at man får en plet på straffeattesten for ulovlig våbenbesiddelse.

En række lande, som Danmark normalt sammenligner sig med, har en lovgivning i forskellige udformninger, som gør det fuldt lovligt at købe peberspray: Østrig, Frankrig, Finland, Italien, Portugal, Schweiz og Spanien, for blot at nævne nogle af dem.

Forslagsstillerne har ikke kendskab til dårlige erfaringer fra disse lande, og det må formodes, at erfaringerne er positive, siden landene har muliggjort erhvervelsen af peberspray til private.

Siden den 1. januar 2008 har politiet i medfør af bekendtgørelse nr. 1430 af 11. december 2007 haft peberspray som en del af udrustningen, netop fordi pebersprayeren passiverer og stopper gerningspersoner og derfor er et godt redskab. I 2011 anvendte politibetjente peberspray 1.654 gange, mens antallet var faldet til 810 i 2014, jf. »Brug af peberspray i dansk politi«, Institut for Menneskerettigheder, 2015. Politiets anvendelse af peberspray har ikke givet anledning til kritik.

Siden er brugen af peberspray reduceret yderligere til 398 tilfælde i 2015, hvilket Nordjyske.dk beskriver i artiklen »Stort fald i politiets brug af peberspray« den 21. november 2016. Det kan dermed ikke konkluderes, at en indførsel af peberspray øger brugen af magt. Derimod må det formodes, at effekten af peberspray er så effektiv, at blot truslen om anvendelse kan stoppe et udfald.

Forslagsstillerne finder det rimeligt, at danske statsborgere over 18 år kan få tilladelse til at anskaffe, besidde og anvende en peberspray i selvforsvar inden for rammerne af straffelovens bestemmelser om lovligt nødværge i eget hjem. Anskaffelsen og besiddelsen af peberspray skal ske efter de samme kriterier, som gælder for udstedelse af våbentilladelse, med de nødvendige modifikationer.

Pebersprayeren skal kunne identificeres med et serienummer, som sikrer, at man kan kontrollere, at pebersprayeren befinder sig hos den person, som den lovligt er udstedt til, og at den opbevares på pågældendes bopæl. Dette sikrer, at man hele tiden kan identificere peberspray og ejer, og uretmæssigt brug eller erhvervelse skal medføre en anelig bødestraf.

Hvis man mister sin peberspray, skal dette straks meddeles til politiet.

Forslagsstillerne opfatter en peberspray som et relativt harmløst selvforsvarsvåben, der korrekt anvendt og inden for lovens rammer formentlig vil have en positiv indflydelse dels på borgernes tryghedsfølelse, dels på kriminaliteten, fordi flere gerningspersoner holder sig i skindet.

Politiets brug af peberspray har ikke efter forslagsstillernes kendskab efterladt alvorlige øjenskader, ud over den ønskede umiddelbare virkning, som netop er for at kunne undgå en gerningspersons hensigter.

Med dette forslag er det hensigten, at et offer skal kunne slippe væk fra en overhængende fare eller jage indtrængende personer væk fra sin bopæl. Den blotte trussel om brug af pebersprayeren vil helt kunne forhindre faren. Endelig skal det bemærkes, at de gener, en gerningsperson måtte have efter at have fået peberspray i øjnene, umuligt kan være af så voldsom karakter som det overfald, offeret kunne være blevet udsat for, hvor offeret kunne have fået skader af både fysisk og psykisk karakter.

Frygten for vold, voldtægt, overfald, hjemmerøveri m.v. er til stede i mange borgeres bevidsthed, og en peberspray kan være det selvforsvarsvåben, der giver tryghed, og som giver borgerne en chance for at afværge en forbrydelse, hvis en gerningsperson alligevel forsøger at angribe og intimidere ens privatsfære.

Flere borgere udtrykker utryghed ved at være i eget hjem grundet hjemmerøverier, og her finder forslagsstillerne det mere end rimeligt, at man ved hjælp af en peberspray får mulighed for at forsvare sig selv, særlig fordi krænkelser af det private hjem opleves som ualmindelig voldsomt. I stigende grad benytter folk sig af andre og meget voldsommere forsvarsmidler i private hjem, hvorfor det er mere end rimeligt, at man i stedet skal have muligheden for at kunne erhverve sig en lovlig peberspray.

Forslagsstillerne forestiller sig, at danske statsborgere over 18 år, der ønsker en peberspray, skal kunne rette henvendelse til Borgerservice i bopælskommunen enten ved personligt fremmøde eller via kommunens hjemmeside og ansøge om tilladelse til at anskaffe en peberspray.

Borgerservice undersøger bl.a. hos politiet, om ansøgeren opfylder betingelserne, som bl.a. vil kræve en ren straffeattest, at man ikke har verserende sager i retssystemet vedrørende personfarlig kriminalitet, berigelseskriminalitet el.lign., eller at man på andre måder færdes i kriminelle miljøer som f.eks. rocker-bande-miljøet, som kan give anledning til et afslag. Hvis borgeren opfylder de fastsatte kriterier for at kunne besidde peberspray, vil borgeren modtage en tilladelse – normalt i løbet af et par dage. Så snart tilladelsen er givet, kan borgeren af egen drift og for egen regning købe en peberspray og bruge den inden for rammerne af lovligt nødværge i eget hjem.

I dag kan peberspray ikke købes lovligt i Danmark, og det er derfor heller ikke lovligt at sælge peberspray. En lovliggørelse af peberspray vil betyde, at peberspray også lovligt vil kunne sælges i Danmark.

Salget af peberspray skal foregå hos politiet eller i eksisterende våbenforretninger. Ved godkendelse til erhvervelse af en peberspray skal borgeren oplyse, hvor borgeren ønsker at afhente den, og denne politistation eller våbenhandler skal have besked fra udstedende myndighed om, at den pågældende borger kan afhente en peberspray. Ved afhentningen skal borgeren kunne fremvise billedidentifikation. Vedkommende har herefter tilladelse til at fragte pebersprayeren fra afhentningsstedet og direkte til vedkommendes hjem.

Forslagsstillerne håber på og imødeser en fordomsfri debat og glædes over, at flere politiske ungdoms-afdelinger har taget klar stilling, og ønsker en lovliggørelse af peberspray.

Flere borgerlige politikere har ligeledes givet udtryk for, at de støtter en lovliggørelse af peberspray til private, hvilket afspejles i flere artikler, bl.a. i dagbladet BT den 23. januar 2014, hvor den nuværende udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg (V) i artiklen »Borgerlige vil gøre peberspray lovlig – politiet bakker op« bakker op om en lovliggørelse af peberspray i eget hjem. Det samme gør Politiforbundets formand, Claus Oxfeldt.

Den nuværende økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll (LA) har ligeledes givet udtryk for, at han bakker op om lovliggørelse af peberspray, jf. artiklen i dagbladet BT, »Regeringspartier står fast på forbud mod peberspray«, den 23. januar 2014.

Senest har der vist sig et klart borgerligt flertal for en legalisering af peberspray i private hjem, jf. dagbladet Politikens artikel den 3. juni 2016 »Blå partier er klar til forsøg med peberspray i hjemmet«.

Da beslutningsforslag nr. B 170, folketingsåret 2015-16, om lovliggørelse af peberspray til selvforsvar inden for rammerne af lovligt nødværge blev behandlet i folketingssalen, var det kun DF, LA og KF, der stemte for, hvorfor forslaget ikke kunne opnå et flertal. B 170 indeholdt en lovliggørelse af peberspray både i det offentlige og det private rum. Nærværende forslag indebærer udelukkende lovliggørelse af peberspray til private hjem.

Under behandlingen af B 170 afviste Venstre at støtte forslaget, men åbnede for en efterfølgende drøftelse, hvilket dette beslutningsforslag kan give anledning til.

Skriftlig fremsættelse

Peter Kofod Poulsen (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om lovgivning om lovliggørelse af peberspray til selvforsvar inden for rammerne af lovligt nødværge i eget hjem.

(Beslutningsforslag nr. B 112)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.